తడిమంటకి పొడినీళ్ళు

నీళ్ళకోసం నది ఒడ్డు కొచ్చింది అలిమేలు. ఆకాశమంతా మబ్బుతో కమ్ముకున్నా పశ్చిమాన్ని తెరతీసినట్లు నిర్మలమైన ఆకాశం ఎర్రటి తామరాకులా కొండ వెనుక దిగిపోతున్న సూర్యబింబం కిరణాల వెలుగులో గర్భాలయంలో ఒంటిదీపంలా మెరుస్తూంది. ఆ కిరణాల ఎరుపు అలిమేలు మొహాన్ని కవ్వించి, జడలో దాక్కుంది. లేత మబ్బురంగు ఛాయ, స్ఫుటంగా ముందుకు సాగారి ఒంపుతిరిగిన కనురెప్పల కింద తెల్ల చేపపిల్లలల్లే సంధ్యలో చిట్లించి కదిలి మెరిసే కళ్లు, సన్నటి పొట్టిముక్కు తీర్చి దిద్దిన సన్నటి పెదవులు, పల్చటి చెక్కిళ్ళు, క్రమంలేకుండా దువ్విన జడ – ఇవన్నీ అమాయకంగా కనబడేటట్లు చేసినా, మొత్తం శరీరంచూస్తే అనుభవంగల వ్యవహార్తలా కనిపిస్తుంది అలిమేలు. ఎత్తయిన విగ్రహం, గుండ్రంగా, బలంగా కనబడే భుజాలు, స్తనాలు, పిరుదులు – ఆపాత తెల్ల చీరమడతల్లో ఇమడక, వాటి వునికిని ప్రతి కదలికలోనూ ఋజువు చేస్తున్నట్లుంటుంది.

కొండకింద దిగే సూర్యుడంటే అలిమేలు కిష్టం. బిందె కిందపెట్టి, సంధ్య వెలుగుకి ఎర్రబడిన చేతులు చూసుకుని సంతోషపడింది. ఇంకా ఎరుపుగా వుంటే ఎంత బావుండును తను. కర్మ, అమ్మ నలుపు. అయ్యకూడా నలుపేనట, అమ్మ చెబుతుంది.

ఊరికే ఆ పొద్దంతా, ఆ ఎంకడు జొరపడుతూండాడు ఆలోచనలోకి, ఆ సైకిలు కొట్టు వెంకటేశ్వర్లు, ఈమధ్య మరీ గర్వంగా, హుషారుగా ఉన్నాడు. వాళ్ళెవళ్ళతోనో తిరుపతి వెళ్ళి, వెంకటేశ్వరస్వామిని చూసి వచ్చాడంట. అందుకు ఆ మిడిసిపాటు. మాబాగా అయింది! సైకిలు పోటీలోపడి కాలుకి గాయం తగిలింది. కట్టుకట్టి కుంటుకుంటూ తిరుగుతూండా డా ఎంకన్న. మిడిసిపడే వాళ్ళకి తగిన శాస్తి చేస్తాడు ఆ ఏడుకొండలవాడు. కాని పాపం మంచోడు – వెంకటేశ్వర్లు – వెంకన్న, తనకి ఒక చందనం బొమ్మ స్వామిది– తెచ్చి ఇచ్చాడు. వెంకన్న బాగుంటాడు : భలే నవ్విస్తాడు నువ్వుతాడు – నవ్వితే మరీ బాగుంటాడు – మాంచి నునుపైన ఛాతీ –

ఈ ఆలోచన కూడదు. దాన్ని తొలగించడంకోసం అమ్మని గురించి అనుకోవాల్సి వస్తూంది. అమ్మ మంచిది. తనంటే పంచప్రాణాలూను. పొద్దుననగా వెళ్ళింది సంతకని– ఆ ఎంకడితో – మళ్ళా ఎంకడి ఆలోచనా? ఇంకా రాలేదేం చెప్మా. తనని తిరుపతి తీసుకెడతానంది – పెండ్లయి నాక. పెళ్ళేంటి తనకి? కనపడ్డవాడినల్లా అడుగుతుంది వెర్రిది – 'కానీ పుచ్చుకోకుండా కట్టుకుంటావా' అని.

తలెత్తి దూరంగా చూసి అదిరిపడింది అలిమేలు. అదేమిటి అంతలావుగా పొంగిపోతుందే నది – ప్రొద్దుటాళ అంత లేదే. 'అమ్మో'– గుండెలమీద చెయ్యి పెట్టుకుని నిర్ఘాంతపోయి చూస్తోంది. నీళ్ళు ఎర్రగా, ఎత్తు అలలగా లేచి రోదిస్తూ విరిగిపడుతున్నాయి.

భలే జోరు - సైకిల్ పోటీలా. నురుగు గుండ్రంగా గాలిలో పత్తిలా తిరిగిపోతూంది. చలిగా ఉంది. సూర్యుడు లేడు. కొండెనక దిగి, రోతతో పూసినట్లు విచ్చిన తాడిపండెల్లే ఉండాడు ఆ మూల ఆకాశరామన్న.

నీళ్ళ కెట్లా దిగేది? చీరకొంగు చుట్టూ లాక్కుని బిగించి, సిద్ధపడింది. నీళ్ళెట్లా తాగేది? రోత నీరు. అంతా కంకరమన్ను రంగు. ఓ యబ్బా, అవన్నీ కంప, కొమ్మలు, ఆకులు, దూలాలు, ఎక్కడినించో కొట్టుకుపోతున్నాయి. భయంలేదు. మనుషులున్నారు. లెక్కపెట్టింది. ఏడుగురు మనుషులు - సిద్దీల్లాంటివాళ్ళు, నల్ల దూలాలల్లె ఒడ్డుకెళ్ళి, నీళ్ళల్లో కొట్టుకొచ్చే గంప, పీచునార, దూలాలు పట్టుకుని ఒడ్డుకి చేరవేస్తున్నారు. ఎందుకో ఇంకెందుకు పొయ్యిలోకి కట్టెలకోసం, ఆళ్ళ బండబడ, భయం లేదేం - లోనకి పోతూ ఉన్నారు.

ఆ నల్లటి కడ్డిశరీరం మనుషులు దూలాలు ఒడ్డుకి చేరెయ్యడంలో, కూడ బలుక్కున్నట్లు, కొంత లయతో కలిసి పనిచెయ్యడం చూసి, అలిమేలు నదిగొడవ మరిచిపోయింది. బలమైన జబ్బలు, పిక్కలు, కండలు తిరిగి, కదలడంలో లయక్రమం చూసి విస్తుపోయింది. చూడ్డానికి బాగుంది. వాళ్ళ మొహాలు ఎల్లాగుంటేనేం. శరీరం అంతా బాగుంటుందా - అవన్నీ ఎముకలా, కండలా - కాల్చి వొంచిన గునపాలా; బిందెఎత్తి, దించి, తన చేతుల కండలుకేసి చూసుకుంది. తన వల్లాలేవు. ఆళ్ళు మొగాళ్ళు- మోటగా ఉంటారు. మోటతనం తనకు లేదుగా, అందుకని అదంటె యిష్టం. మరి వెంకన్న అల్లా లేడేం! ఏమో ఆడు కష్టపడి పనిచేస్తుంటే తను చూడలేదు. ఈమారుచూడాలి ఛ, ఛ - ఆడి గొడవొద్దు. ఇంకా అమ్మరాలేదేం చెప్మా. వెనక్కి తిరిగి చూసింది. దూరంగా జనంపరుగు లెడుతున్నారు; కందిరీగలల్లే - కందిరీగ కుట్టినవాళ్ళకి మల్లే -

మరో రెండడుగులు ముందుకేసింది అలిమేలు. "అటెళ్ళమోక చస్తావు - కొంపకెళ్ళు" అని అరిచాడు, నల్ల శరీరం మనుషులలో ఒకడు.

"ఏం?"

"కళ్ళు లా - కబోదివా? నీరొస్తా వుంది. లగెత్తు. పోవేం."

కసిరాడు నల్లటయ్య. తనకి భయంగా లేదు. అక్కడ కూర్చుని, ఆ నది రొద వింటూ, నురుగు విరిగే గమ్మత్తు చూస్తూ, అ నల్లటోళ్ళ పిక్కల చమత్కారం చూస్తూ వుండాలనిపిస్తుంది.

వాళ్ళు మళ్ళా కసిరారు.

ఇంటికేసి బైలుదేరింది అలిమేలు. వొక్కసారి గంగమ్మతల్లికి నమస్కరించి, ఆ త్రోవమ్మట రోజూ అంత రద్దీ ఉండదు - వూరికి మూడుమైళ్ళ దూరంగా ఉండటం మూలాన. ఆ సాయంత్రం అందరు జనం, బళ్ళు, సైకిళ్ళు కార్లు పోవడం చూస్తూ, తనూ వేగంగా నడవడం సాగించింది. దోవ తొలిగి, అడ్డగాళ్ళల్లో పడి గంటలు మోగుతూ ఎడ్లబండ్లు పోటీలమీద పోతున్నాయి. అడిగిన ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పడానికి ఎవరూ నిలబడరు. ఏమిటి చెప్మా! ఇదంతా నదిలో నీటికి భయపడే. వెనక్కి తిరిగి చూసింది. ఎన్నడూ చూడని దృశ్యం - నీళ్ళు నదివొడ్డు మట్టంకి సమంగా, అక్కడక్కడ వొడ్డు పొర్లి పోవడం - తనెప్పుడూ చూడలేదు.

"ఇదిగో – ఏమిటబ్బాయ్ – ఎక్కడికి పోతావున్నారు?" అని కేకపెట్టింది.

ఆ కుర్రాడు పరుగెడుతున్నాడు.

"నది గండి పడిందట – అంతా కొట్టుకుపోతుందట...."

ఒక్కసారి వూపిరి నిల్చినట్లయింది. అంతా కొట్టుకు పోవడమే. అలిమేలికి నవ్వొచ్చింది. అరుగో ఆ ముష్టోళ్ళు – నిదానంగా చెట్టుకింద చిదగులు పోగుచేసు కుంటున్నారు. వాళ్ళకి లేని భయం. వీళ్ళందరికి ఎందుకో. ఇంతకీ అమ్మేదీ? పొద్దుపోయినా రాదేం? నది పొంగుతూందని అటకాయించారా? వెంకటేశ్వర్లు ఎంటుండంగా అమ్మకేం భయం? ఆళ్ళనీ, ఈళ్ళనీ అడుగుతుందికాని, వెంకటేశ్వర్లుని అడగదేం – అదే, తన పెళ్ళి విషయం? ఆడికి – వెంకటేశ్వర్లుకి వోమారు పెండ్లయిందట, మరే మొచ్చిందో దాన్ని ఇడిచేసినాడుట. ఆ ఇడిచేసిన దాన్నిచూడాలనుంది. తనకి. తనకంటె ఎరుపా? బావుంటుందా? చూసి భుజానా చెయ్యేసి 'అయ్యో పాపం' అని, తర్వాత, గట్టిగా లెంప పగలెయ్యాలనుంది ఎందుకో. తనకెందుకో, ఇష్టం ఉన్న వాళ్ళని సముదాయించి, బుజ్జగించి, ఆపైన లెంప పగలెయ్యాలనుంటుంది. అదేం చిత్రమో. తనని చేసుకుంటే, మరోకతి నచ్చితే తనని ఇడిచేస్తారు. వెంకటేశ్వర్లు – అదీ అమ్మ భయం. మరే, తనంత లొక్కా? తాను చేసుకోకేం, 'చేసుకోను' అన్నాడంటె, ఆడిచెంప పగలదూ! చేసుకుని ఇడిచేస్తే చంపెయ్యనూ? తన మనస్సు ఎలాంటిదో అమ్మకి తెలియదు. ఆ మధ్య సూపరెంటు సూరయ్యా గారింట్లో పనికి కుదుర్చుకోమని, ఆరే కబురు పంపితే, అమ్మ వొల్ల కాదంది. సూరయ్యగా రబ్బాయి – శివుడంట – పోకిరబ్బాయంట. అవుతే – తనకి ఆరింట్లో పని కుదరాలనుంది, ఆ పోకిరితనం ఏమిటో చూద్దామని. శివయ్య భలే ఆయన. భలేబట్ట లేసుకుంటాడు. ఎగదువ్వ క్రాపింగు, వాచి, కళ్ళజోడు, ముస్తాబుగా ఉంటాడు' ఏమన్నా చేస్తే చెంప పగలేసి సర్దా తీర్చుకోవాలనుంది. కానీ అమ్మ వొప్పదు.

కారు హారన్ మోతకి అదిరిపడింది అలిమేలు. నిలబడి తేరబారి చూసింది. కార్లొంచి దిగింది శివయ్య – ఆయనే – సూపరెంటు సూరయ్యా గారబ్బాయి. అదేమిటి రమ్మని చెయ్యి వూపుతున్నాడు! అలుముకుంటూన్న చీకటిలో తనకి ధైర్యంగా ఉంది. ఏం జేస్తాడేమిటి వెళ్ళింది.

"ఇదుగో – కారు తోస్తా?"

తల పంకించింది.

"ఏమిటి తోస్తావా తొయ్యవా?"

"ఎందుకు?"

"చెడిపోయింది"

"నిన్నే."

దగ్గరగా వొచ్చాడు సదాశివరావు – జేబురుమాలుతో మొహం తుడుచుకుంటూ. గుప్పున పరిమళం కమ్మేసింది.

వింత వాసన.

"ఎక్కడికి?"

"అదుగో మా యింటికి – ఎరగవు? ఆ కొండమీద. రెండు ఫర్లాంగులు.

"నాచేత కాదు."

"ఇంతేనా – అంత ఎత్తుగా లావుగా ఉన్నావు."

కాదు వెనుక మరో ఇద్దరు మనుషులున్నారు.

"రా, రా – వో చెయ్యి వెయ్యి" అని వాళ్ళు తొందరచేస్తున్నారు. 'ఊ' అని సదాశివరావు, ఆమె చెయ్యి పట్టుకులాగాడు. అతని అరిచేతి చెమట తన చేతికి తగిలి చీకాకు పడింది. చేతినిండా మట్టి – తనూ వెనక్కి వెళ్ళి కారుని తొయ్యడం సాగించింది. శివయ్య లోపలికెక్కాడు.

"అక్కడ కాదు, ఇక్కడ."

తనని పక్కకి వచ్చి తొయ్యమంటున్నాడు.

వందగజా లొచ్చేశారు. అక్కడ నుండి ఎత్తు ప్రారంభం.

"ఇక్కడ" అని ఆమె చెయ్యిపుచ్చుకుని, ముందుకి లాగాడు శివయ్య. తన బుజానపడింది చెయ్యి. ఎల్లాగో ఉంది. లేకుంటే యీపాటికి చెంప పగలెయ్యదూ!

ముందు తలుపు ప్రక్కన తోస్తోంది. కాళ్ళకింద మట్టి, అక్కడక్కడ కంకరరాళ్ళు, పాదాలను కోసేస్తున్నాయి. ఆయాసంతో ఒగర్పు పైకి కనపడకుండా బిగపెడుతోంది. కాని ప్రయోజనం లేదు – బిగ పెట్టిన వూపిరి విడిచేసినప్పుడు, ఏదోధ్వని కూడా వస్తోంది కంఠంలోంచి 'అంత ఎత్తుగా, లావుగా ఉన్నావు' అని వెక్కిరించాడు. తను లావా? ఆ మాట పీకుతోంది. ఎంత సన్నటి నడుంతనది – నాజూకైన వక్షం, నునుపైన బుజాలు – తను లావా – చీరలో లావుగా ఉంటాను కాబోలు ముతకచీర, పాతది – చుట్టిచుట్టి బొడ్డుకాడ బిగించింది – మరి బొడ్డు కింద కాస్తంత ఎత్తుగా ఉంది నిజమే. అదంతే – అమ్మకీ అంతే అందరికీ అంతే. అసలీ మొగాళ్ళకి తెలవదు. ఇంటి కెళ్ళి చూసుకోవాల– లావో కాదో ఆయాసంతో రొప్పుతోంది – నీటిమీద సూదంటి గాలిపొడుస్తున్నా, చెమట్లు బట్టేస్తున్నాయి. చెమటంటే తనకి గిట్టదు. ఎండపాటేలకూడా, స్నానం చేస్తుంది. ఏసంగిలో నాలుగు దఫాలు చెమటంటే రోత. కాని ఈ అలుపు చెమటకి వాసనలేదు. ఆదేంటో; నిలిచి పమిటతో మొహం, మోచేతులు తుడుచుకుంది.

"ఇంతేనా – ఐపోయింది?" అన్నాడు సదాశివరావు పళ్ళిగిలించి నవ్వుతున్నాడు. తెల్లగా ఉన్నాయి. పళ్ళు – కండ్లజోడు బాగుండలేదు. అదేదో దయ్యంలా గుండాడు. చెయ్యి వెయ్యబోతుంటే తొలిగినట్టు మరో అడుగు వెనక్కి వేసింది.

"ఇంకెంత, మరో వంద గజాలు."

అలిమేలు నిలబడింది. ఆమెతోబాటు వెనక తోస్తున్న మనుషులుకూడా నిలిచిపొయ్యారు. రాళ్ళమీద కూర్చున్నారు. తనూదూరంగా వెళ్ళి కూర్చుంది. తలని మోకాళ్ళమీద ఆనించింది. నక్షత్రాలు మెరుస్తున్నాయి. కీచురాళ్ళ ధ్వని పైన నక్షత్రాల దగ్గర నుండి వస్తున్నట్లుగా ఉంది. జనం అలజడి లేదు. నిశ్శబ్దంగా ఉంది. అలసట తీర్చుకోడంలో అలిమేలు పంచప్రాణాలు కుదుటపడి మనస్సు నిర్మలంగా ఉన్నట్లనిపించింది. ఆ క్షణంలో – ఎవ్వరి ప్రమేయమూ పట్టలేదు – తను తానుగా

ఎరుగున్నట్లు, తనలో 'తన తనం' గుప్పిట్లో బిగించి చూసుకుని, వోదార్చి, బుజ్జగించి, చివరికి ఫెడీలున లెంపమీద కొట్టినట్లయింది, శివయ్య సిగరెట్టు ముట్టించాడు. హారనేశాడు. ఇద్దరు మనుషులులేచి తొయ్యడం మొదలెట్టారు.

"ఊ - కానీండి - వచ్చేశాం" అన్నాడు శివయ్య.

తనూ లేచింది. తొయ్యడం మొదలెట్టింది. పాదాల కింద గులక రాళ్ళు చక్కలిగింతలు పెడుతూ ధ్వనిస్తున్నాయి. గాలి జోరైంది - 'చిరువెంద్రుకలు' జెడ కొప్పులోంచి విడి, మొహాన్ని కప్పుతుంటే ఒక చేత్తో తొలగిస్తూ మరొకదానితో తోస్తూంది.

"ఇంతేనా -? అలుపొచ్చిందేం."

అంటున్నాడు శివయ్య. ఆమెలో ఒక ఆవేశం వొచ్చింది. ఎందుకు తొయ్యలేదు - తనొక్కత్తే తొయ్యగలదు, పట్టింపుకొస్తే. బలాన్ని పూరించుకుని ఒక ఉద్వేగంతో అవయవాలకి వేరే ప్రత్యేకంగా రోషమొచ్చి తిరగబడినట్లు తన శక్తంతా యీకాస్త పనికోసమూ ధారవోసినట్లు, ఏదో పూనకం వచ్చినట్లు తోసుకుంటూ పోతోంది, జడ వూడి పోయింది. బొడ్డుకింద కుచ్చెళ్ళు విడిపోతున్నాయి. కొంగురొమ్ముని విడిచేసి తెరచాపలా లేచి వెనక్కి తోసేస్తున్నది. ఆమె గమనించలేదు. తన రక్తం, మాంసం, ఎముకలు పరాయి సొమ్మైనట్లు - తనకి చెందనట్లు, తనొక యంత్రంగా దేన్నో, ఎందుకో ఎక్కడకో లాక్కెళ్ళడమే లక్ష్యం కానట్లు తోసేస్తోంది.

"వచ్చేశాం - మరో ఇరవై గజాలుకూడా లేదు. నేను వస్తున్నా" అని సదాశివరావు, సిగరెట్టు పారేసి, కార్లోంచి దిగి, ఆమె వెనకగా నిలబడి తొయ్యడం మొదలెట్టాడు. అతను తగలకుండా, తాను కొంచెం ముందుగా వెళ్ళి తోస్తోంది. తన ఆయాసం, ఒగర్పు అంతా బాగా వింటాడు, ఎట్లా?

'అమ్మో' మని పెద్దకేకతో కిందపడింది అలిమేలు. కాలు మడత పడింది. రెండు జబ్బలూ పుచ్చుకుని ఆమెని లేవదీశాడు శివయ్య. జబ్బలు దులుపుకొని, రెండోవైపుకి వెళ్ళింది. సిగ్గేసింది. తను వోడిపోయింది.

"దెబ్బ తలిగిందా?"

లేదన్నట్లు, వినిపించుకోనటులు కారు తోస్తోంది అలిమేలు. ఆమె తోస్తున్నవేపు కొచ్చాడు శివయ్య. అదేమిటి అట్లా మీది మీది కొస్తాడు. అట్లా రావడం ఇష్టమేనని అలిమేలు వొప్పుకోలేకపోవడం, నవ్వుగా ఉంటుంది. కానప్పుడు నవ్వే వోపికలేదు - ఏడ్చేందుకూ వోపికలేదు.

"ఇంద"

శివయ్య ఒక నోటుపైకి తీశాడు.

ఏ రకం నోటో ఆమెకి కనబడ్డంలేదు.

"తీసుకో."

తీసుకుంది, తీసుకుంటే తప్పేమిటి - కష్టానికి కూలి. ఏమనాలో తెలీదు. నవ్వుతే అతనికి చీకట్లో కనబడదు. ఆకాశాన ఇంకా మబ్బులే - కాస్త తెరిపియ్యకూడదు? దగ్గరగా తననవ్వు చూసునుగా.

ఎనకాల తోస్తున్నవాళ్ళకి కూడా చెరో నోటూ యిచ్చాడు. వాళ్ళూ తీసుకున్నారు. తనలాగే. తప్పులేదు. అమ్మ కిస్తుంది, అమ్మేది? ఇంటికాడ కూడొండాలి – వెళ్ళాలి – వెళ్ళింది అలిమేలు.

"ఇదిగో నిన్నే."

వెనుకనుండి శివయ్య కేకేస్తున్నాడు.

వినిపించుకోకుండా తనింటికేసి పరుగెట్టడం మొదలెట్టింది అలిమేలు. పరుగు నిల్చింది. బలం అంతా అయిపోయింది. ఒక్కొక్క అడుగే మెల్లగా వేస్తూ ఇంటికేసి నడుస్తోంది. ఎవ్వరూ జనం లేరు. కారు గెంటినవాళ్ళు కొండ అవతలవైపు నుండి వెళ్ళినారు కాభోలు. అక్కడ ఆ రాళ్ళమధ్య పడిపోయి, నక్షత్రాల కేసి చూస్తూ ప్రాణం విడిచెయ్యాలనుంది అలిమేలుకి. కాని అమ్మో, ప్రాణం ఇడిచెయ్యడమే. తనంటే తనకి అంత ఇష్టం ఇష్టం గలదాన్ని చెంప పగలెయ్యాలిగా మరి – అందుకని తన బుజాన్ని ఎడంచేత్తో గట్టిగా చరచుకుని, నడవడం సాగించి, పదినిమిషాల్లో ఇంటికి చేరుకుంది అలిమేలు.

మబ్బు పెద్దదై అంతవరకు మినుకు మినుకు మంటున్న పది పన్నెండు నక్షత్రాలు కూడా కనపడడంలేదు. చీకటి వలలో చిక్కుకున్న చేపలా, నలుదిక్కులా భయంతోచూస్తూ ఇంటికి చేరుకుంది. నోటు విషయం అమ్మకి చెప్పకూడదు – కూకలేస్తుంది. చెప్తే మాత్రం ఏం? తనేం తప్పుచేసింది? పనిచేసి కూలి సంపాదించింది. అమ్మమాత్రం ఆపని చెయ్యడంలా – ధాన్యం దంపుళ్ళ కెడుతుంది, మిషనుకుట్లు కుడుతుంది. ఊళ్ళో వాళ్ళ ఊరగాయలకి అమ్మ చెయ్యిచేసుకోవాలి. ఎవ్వరూ జనం కనబడరేం? దూరంగా చెట్ల కింద ముష్టివాళ్ళు వెలిగించిన మంట ఆరిపోతూంది. పిలిచింది ఎవరన్నా పలుకుతారేమోనని. అమ్మని కేకేసింది. ఇల్లు దాటి ఫర్లాంగు ముందుకెళ్ళి అమ్మని కేకేసింది. నది హోరు వెక్కిరించినట్లు, వెన్నుమీద చరిచినట్లు వినబడుతోంది.

ఇంట్లో కొచ్చింది. తనకి ఆయాసంగా ఉంది! ఆకలేస్తుంది. అగ్గిపుల్ల కోసం తడుముతోంది. బియ్యం పడెయ్యాలి. రొయ్యి పొడుం డబ్బా చేతికి తగిలింది. దాని ప్రక్కనే అగ్గిపెట్టి పుల్లగీచి ఇలాయి బుడ్డి వెలిగించింది. అది అప్పుడే ఆరిపోయింది. మరోపుల్ల గీసి, లాంతరు ముట్టించింది. ఊపి చూసింది. కాస్త మిగిలిన కిరసనాయిలుతో రొకరొక లాడింది. తన కాకలేస్తోంది. ఉండబట్టలేక, రొయ్యి పొడుం తింది, వుగిసలాడే మంచం పట్టిమీద కూర్చుని కిందనుంచి పరిగెత్తిన ఎలుకని చూసి ఉలిక్కిపడింది. ఇలా యీ బుడ్డి తగిలించేచోట గోడమీద నల్ల డాగులో కదుల్తున్న బల్లి నల్లగా ఉంది.

కళ్ళు మూసింది అలిమేలు. తనొక్కత్తె ఉండడం వింతగాఉంది. ఇంకెవరూలేరు– తను, ఆ ఏడుకొండలవాడు – అంతే. తనమీద తనకి జాలి, భక్తి, విశ్వాసము కుదరడం వొక అనుభవం. పెట్టిమీది అద్దం ముక్క చీరతో తుడిచి, లాంతరు దగ్గరగా లాక్కుని, అద్దంలో తనమొహం చూసుకుంది. ఎంత బాగుంది తాను. తను మగాడైతే, అద్దంలో మనిషిని గట్టిగా ముద్దుపెట్టుకుని మరి వొదలదు. నిరుడు తిరణాల కెళ్ళినప్పుడు, ఆ మొగాళ్ల మంద తన వెంటబడటం అమ్మకూడా చూసింది. ఆలయంకాడ జనం వొత్తిడిలో

ఆడెవడో పోకిరీవాడు. ఎదురంగా పరుగున వొచ్చి రొమ్ము మీద ఢీకొన్నాడు. తనకి జ్ఞాపకం. ఆ సరయ్యొకడు. అమ్మ అందుకనే వాళ్ళింటికి పోవొద్దంటుంది. ఆ సరయ్య వోపాలి, దూడల పాక దగ్గర, ముల్లు గుచ్చుకుని కింద పడబోయినట్లు తూలి నడుం గట్టిగా పట్టుకుని – ఓ యబ్బ – ఇక్కడ గిల్లేశాడు – మోటుసచ్చినాడు. పమిట తొలగించి తన స్థనాలు చూసుకుంది. నిండుగా, గుండ్రంగా మధ్య సూదీ పట్టేటంత యడం కూడా లేకుండా – తనని లావంటాడా – శివయ్య. శివయ్య పీల, రొయ్యిలాగుంటాడు – నవ్వుతో అద్దంలో నోరు వొంకరైంది.

పెద్ద చప్పుడుతో నదిలో నీళ్ళు పొంగి, ఇంట్లో కొచ్చివేశాయి. గేద్దాడ మాయలా భ్రమించింది. కాదు – ఆరొదేమిటి. అమ్మోతడి – ఇంట్లోకే నీళ్ళు – దూరంగా గుమ్మంలోంచి చూసింది అంతా నీరే – నల్లగా, వలలా, మొసలి నోరు తెరుచుకున్నట్లుగా, కాళ్ళని చుట్టేసింది. డబ్బాలు, గిన్నెలు, కుండలు, డిక్కిడిక్కిమని కొట్టుకుని ఎగురుతున్నాయి, తేలుతున్నాయి. తన పాదాలు మునిగిపోయినాయి. ఎలుకలు కిచకిచ మంటూ మంచంమీద పరుగులెడుతున్నాయి. మంచంపట్టిమీదకి పాకుతున్నాయి నీళ్ళు. అమ్మో, కొంప మునిగింది. కెవ్వున కేకపెట్టి, గుమ్మంకేసి గెంతి, కిందపడింది. లేచింది. లాంతరు బుజాన తగుల్చుకొని దొడ్డివైపు కొచ్చింది. అక్కడికి వొచ్చేశాయి నీళ్ళు. కొంప మునిగిందర్రో అని పెద్దగా అరిచింది. అమ్మని పిలిచింది. ఇరుగు పొరుగు వారి పేర్లు పిలిచింది. ఎవ్వరూ పలకరు, ఇదేమిటి యీ ఆపద – ఇంత ఉపద్రవమా – ఎక్కడికిపోవడం? ఎటూ. “ఇటు”, ‘ఇక్కడికి’ అన్నట్లుగా నీళ్ళు, తుక్కు, దూగర, ఆకు అలమ, కట్టెలు, బొగ్గులు, గుడ్డ పీలికలు – అన్నీ నీళ్ళలో కలిసి, తనమోకాళ్ళని పీకేస్తున్నాయి. చలిగా లేదు. కాళ్ళు కాల్తున్నట్లయింది. నీటివడిని ఎదుర్కొని ఇంటి లోపలి కెళ్ళింది. ఉట్టి తాడుకి వేళ్లాడుతూన్న రవికను తీసుకుంది. అది పాతది. అది – చినుగుది అతుక్కి తీసి, తనకి పట్టడంలా. గట్టిగా బిగించి తొడుక్కుంది. జడలో పిన్ను తీసి, గుచ్చి. తడిసిన గుడ్డపీలికను పిండి, మెడ వెనక జారిన జెడని బిగించికట్టింది. నీరు నడుందాక వొచ్చేసింది. ఇది తమాషాలాగుందే మంచం పక్కన నీటిమీద వెంకటేశ్వరస్వామిది – కర్రబొమ్మ ఆడుతోంది. దాన్ని తీసుకొని, పళ్ళల్లో బిగించి, దొడ్డివైపు కొచ్చింది. చచ్చిపోతానా? ఇంక ఆఖరే – వెంకటేశ్వరస్వామికి దయ లేదా. తనని చంపేస్తాడా? ఏం పాపం చేశానని అంతకోపం. చచ్చిపోవడం అంటే ఇదా – ఇంతేనా – కాసినినీళ్ళు తాగి గుటుక్కు మనడమేనా! తను చావదు. చావంటే అంత సులువా – అంత ఎత్తయిన, లావైన శరీరం – అంత జోరుగా కొట్టుకొనే గుండెలు – గుండెమీద చెయ్యివేసి చూసుకుంది. చేతివేళ్లు ఆ వేగానికి అదిరిపోతున్నాయి. చప్పుడు వినవొస్తోంది – గుండెకాయ కంఠంలోకి చొరపడ్డట్లు దొడ్డివైపు కొచ్చి నలుమూలలా చూసింది. అంతా నీరే – మోకాళ్ళదాకా వొచ్చేసింది. చీర పైకి లాగి, గోచీలా బిగించి వెనక్కి మడిచి కట్టింది. దొడ్లో రాక్షసిలా ఎదిగిపోయిన చింతచెట్టుంది. దానిమీద కెక్కితే తనకి బెంగలేదు. కాని ఎక్కడం ఎట్లా? దాని మొదలు తనకంటే రెండింతలు ఎత్తునుంది. ఆ పైకి వెడితే పెద్ద కొమ్మలుగా చీలింది. ఆ కొమ్మలు కుర్చీబల్లాల్లా ఏటవాలుగా ఉన్నాయి. ఇంటి చూరుకింద గోడలో, అక్కడక్కడ ఇటికలు వూడగా

కంతలేర్పడి పాదానికి పట్టుగా ఏర్పడ్డం, యత్నించిచూసింది. నోట్లో చందనం బొమ్మ, భుజాన లాంతరు, రెండుచేతులతో పై ఇటుకలు పట్టుకుని, పాదాన్ని కంతలో ఆనించి, వొకడుగు పైకి వేసింది కింద నీటి ప్రవాహం.

పైనినెత్తికి తగిలేచూరు. ఎట్లా పైకెళ్ళడం? చూరులో పొడుగ్గా విడిపోతున్న రెల్లు, రెపరెపమని చిరిగిపోతూన్న తాటాకులు, ఆ మట్టలు చేతికి చిక్కాయి. కుడికాలు పైకి మడిచి, ఒక్క వూపుతో చూరుపైకి చేరుకుంది. ఆయాసంతో, భయంతో చెమట్లు పోసేస్తున్నాయి. ఆ తాటాకులమీద, ఆ రెల్లుగడ్డిలో మొహం దాచుకుని, ఏడ్చేసింది అలిమేలు. తను బ్రతుకుతుంది - చావకూడదు. దేవుడు కటాక్షించాడు. కాని ఆ లాంతరొకటి జారిపడితే గడ్డి అంటుకుంటుంది. అంటుకుంటే అంటుకోనీ - ఇంత నీళ్ళుండంగా - కొంప తగులడితేనేం, మునిగితేనేం - 'అమ్మో' అని మరో పెద్ద కేకవేసింది- తను కిందకి జారిపోతోంది. ఆ తాటాకులలో, రెల్లులో పట్టులేదు. ఏటవాలుగా కిందకి జారిపోతోంది. మరో క్షణంలో కిందనీళ్ళల్లో పడిపోను లేచికూర్చుని మోకాళ్ళని, తాటాకులలోనికి జొనిపి, మెల్లగా లేచి నిలబడి. చేతికి అంది అందకుండా అడుగు దూరంలో ఉన్న చింతచెట్టు కొమ్మని బలంగా పట్టుకుని, రెండు కాళ్ళు ఒక్కసారి పైకి ఎగరేసి, చెట్టు మ్రానుమధ్యలోకి గెంతిపడింది. కళ్ళు గట్టిగా మూసుకుంది. చచ్చానా, బ్రతికానా? పొట్టకింద గోకి చూసుకుంది. 'అమ్మో' మని మరో పెద్ద కేక వేసింది. వెన్నుమీద లాంతరు చిమ్మి చుర్రుమంది. చిత్రం ఆరిపోలేదు. చేతులు తనవే కాళ్ళు తనవే. చేతులకి ఒక్క గాజులేదు - ఉన్న నాలుగూ గోడకి తగిలి విరిగిపోయాయి కాబోలు. మెళ్ళో గొలుసులేదు. ఆ పెట్టెలో ఉండిపోయింది. నెత్తికి కట్టినగుడ్డ తీసేసింది. జుట్టు విడిపోయి, గుబురుగా మెడ వెనక్కి పడేసి సరిచేసి, తడిని ఆరబెట్టేటట్లు చేతులతో చప్పుడుచేస్తూ, జడని పాయకింద లాగి మ్రానుకింద సన్నగా లేచిన చిరుకొమ్మకి తాడుగా బిగించి కట్టేసింది. మరో పాయిని లాంతరుకి ముడేసింది. వెన్ను మ్రాను మధ్యగా ఆనించి, కాళ్ళు మరో కొమ్మకి తగిల్చి, ఆకాశంలోకి చూసింది అలిమేలు. అదీ ఆకాశంకాదు - తాను పడిపోకుండా పైన కాసుకొని చూస్తున్న వొక శక్తి, వొక వింత - తనెన్నడూ ఎరగని అనుభవం. తన పేరు, ఊరు, అమ్మకొంప, వెనక, ముందు దబ్బు, దసకం, తిండితిప్పలు - ఇవన్నీ మరిచి పోయి కేవలం కండలో ఎముకలో సజీవంగా, ఊపిరి పీల్చి ఉండడమే ఆ వింత అనుభవం. నరాలు, గుండెలు, రక్తం, శరీరంలో ప్రతి అణువు, నోరిప్పి పలకరించినట్లు, కన్నులాగై తనలోనికి చూస్తున్నట్లు, నోళ్ళయి తనని తాకి, ముద్దెట్టుకున్నట్లు - తను తనలా కాక, మరొకరిలాగ, ఆ మరొకరు తనుగా అయిపోయి, తన్నుతాను కౌగిలించుకొని, ఆనందంతో ఒక్క పెట్టున ఏడవడం ఆ వింత.

కొమ్మమీద జార్లబడి కళ్ళు మూసుకుంది అలిమేలు. కళ్ళు మూసుకున్నా, తెరుచుకొన్నా, ఒకలాగే ఉంది. రెప్పలకింద కెరటాలు, రంగు రంగులవి ఇసుకని కోసినట్లు కవ్వించి, చక్రాలకింద వొకదాని, వెనక వొకటి పెద్ద చక్రంగా మారుతూ చంద్రుడుగా, సూర్యుడుగా కోటి రంగుల సముద్రంగా పైకి లేచి ఆకాశంలో అంతర్ధానమైపోతున్నట్లు, ఆలోచన లేదు - అమ్మని గురించి ఊహలేదు. ఆకలి లేదు - సజీవమై ఉండికూడా నిర్జీవంగా మిగిలిపోవడం లాగుంది.

అది కలకాదు – కింద నీళ్ళు, కాలుజాచితే అందేటంత పైకొచ్చాయి. చెట్టుమొదలు కనబడడం లేదు. ఇంకా పైకొస్తే, ఎక్కడి కెక్కడం – ఆ కొమ్మ చదునుగా, తిన్నగా ఉంది– పైకి ఎక్కేటందుకు పట్టు దొరకదు. కిందంతా నీరు – పైన మబ్బు మూసిన దుప్పటిలా ముడతలుపడి, ఆకాశాన్ని నీటిమయంగా చేసేసినట్లుంది. కింద, పైనా అంతా వాకటే – తేడా లేదు. నిశ్శబ్దంగా ఉన్నా, మరణానికి ముందు రోదించినట్లు వోపిగలేని మేఘాలు ఢీకొని అయిష్టంగా ఉరిమినట్లు, నది నీళ్ల పల్లంలోకి జారిపోతూ సిగ్గుతో మొహాన గుడ్డ కప్పుకుని కింద రత్నాలని, మణి మాణిక్యాలని చీపురుతో తుడిచేసినట్లు– తనకోసం. తన పైకి – కడసారి త్యాగాన్ని నోరువిప్పి అడిగినట్లు ధ్వనిస్తూ పొంగి, పొరలి విచ్చలవిడిగా విర్రవీగి సాగారిపోతూ ఉంది.

గుండెదడ తగ్గింది – తనకి తెలీని మార్పుతో శరీరం స్థిమితపడుతోంది. చావడానికి తగినంత ధైర్యం చిక్కింది. అమ్మ లేనిది తను బ్రదికి ఏం ప్రయోజనం. ఒక్క క్షణం, వూపిరి బిగబట్టి, రెండడుగులు దిగితే, అయిపోతుంది.

అమ్మో – ఎందుకు చావాలి? అమ్మకేం – ఏ లోగిలిలోనో నిక్షేపంలో ఉంటుంది. చిన్నప్పటి నుండి తనెరుగున్న శరీరాన్ని – పాపం గంగపాలు చెయ్యడమా అదేం చేసిందని?

కెవ్వున కేక పెడుతున్నా రెవరో – అదిరిపోయింది అలిమేలు. మళ్లా గుండెదడ ప్రారంభమైంది. అదిరిపాటులో లాంతరు కొమ్మకి తగిలి, అలోలక్షణా అన్న చప్పుడుతో టప్పుమంది చిమ్ని బీటతీసింది –

ఎవరిదో కేక పెద్దదైంది. మూలుగు, రొద కాపాడమని – అయ్యో, బాబోమని – అరుపు. అది మొగాడి కంఠం. నిలబడి నాలుగు దిక్కులా చూసింది. ఒక కంప తన చెట్టు వైపుకు కొట్టుకొని వస్తోంది. అందులోంచి ఎవరో చేతులు పైకెత్తి మొరెట్టు గుంటున్నారు. దగ్గర కొచ్చేసింది. రెండు చేతులతో కొమ్మని గట్టిగా పట్టుకొని, కాళ్ళు కిందకి నీళ్ల తాకేటట్లు చాచింది. కొట్టుకుపోతున్న కంపలోంచి పైకి కనబడుతోన్న ఆ చెయ్యి ఆమె పాదాలని గట్టిగా పట్టుకుంది చాలా బరువు. కొమ్మని తన పట్టు నిలవడం లేదు. – జారిపోతోంది.

ఆమె మోకాళ్లు పట్టుగుని మ్రానుమీద ఒక కాలుంచి, ఆ వ్యక్తి కొమ్మ మొగలో ఆమె ప్రక్కనే కూలబడిపోయాడు.

"గట్టిగా పట్టుకో... వొదలకు...." అని వొగరుస్తూ సదాశివరావు ఆమె నడుం గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. నీళ్లు నోట్లోంచి బైటకి వొచ్చేస్తున్నాయి.

"కాసేపుంటే చచ్చేవాడినే..."

'అయ్యో' అని ఆయాసంతో హైరాణా పడుతున్నాడు.

"మీరా?" అంది అలిమేలు తెల్లబోయి.

"నేనేమిటి, నువ్వేమిటి చస్తుంటే....

"మెదలకుండా వుండండి – ఇదుగో ఈ కొమ్మకి కాలు ఆనించండి – ఆ – అల్లగ – ఆవైపు కొమ్మని నడుం ఆనింది. పట్టుకోండి – మాట్లాడకండి" అంది అలిమేలు. నడుంపై నుండి అతని చేతులు తొలగిస్తూ. అతని గవజలు, అంకెళ్లు తడికీ, చలికీ

నొక్కుకుపోయి మాట్లాడలేకపోతున్నా, ఏదో చెప్పాలని, బిగ్గరగా ధ్వనులుచేస్తూ ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు.

"ఆఖరకి నువ్వే దిక్కయ్యావు...."

డ్రయివర్ ఉడాయించాడు - నౌకర్లు లగెత్తారు - చివరికి - అది - సువర్ణ కూడా - ముందే తెలుసుకుంది కాబోలు - ఈ నది గండిపడి ఉపద్రవం జరుగుతుందని- ఎప్పుడెళ్లిపోయిందో - ఐపులేదు. నేను - నేను...."

అలిమేలు ఆశ్చర్యంతో చూస్తుంది. కళ్లు పూర్తిగా తెరుచుకుని - మొహం అంతా ఒక కన్నైనట్లు.

"మాట్లాడకండి."

"మాట్లాడకపోతే చచ్చిపోనూ, భయంతో మాట్లాడి తీరాలి - ఇంకా బిగ్గరగా మాట్లాడతాను... నేను... నాలుగింటికి క్లబ్బుకెళ్ళాను - చీట్లాట.... అంటే పేకాట... రమ్మీ అంటారులే - నీకు తెలీదు. ఇరవై కాజేశారు. మరో గంటుంటే అదంతా రాబడుదును. ఈ లోగా టెలిఫోన్లు మోగాయి - నీళ్ళొచ్చేస్తున్నాయని... కార్లో ఇంటికి బైలుదేరానూ, కాస్త దూరంలో కారు చెడింది - వాళ్ళనీ వీళ్ళనీ పోగుచేసి కారుని కొండపైకి జేరేశాను. ఇంట్లో ఎవ్వరూ లేరు. అవి ఇవి సర్ది, డబ్బు పర్సులోపడేసి కారు రిపేరు పూర్తిచేసి బైట కొచ్చేటప్పటికీ, అప్పుడే నీళ్ళు కిటికీ దాకా వచ్చేశాయి. కార్లో కూర్చున్నా - గరాజ్ తలుపులూడి తేల్తున్నాయి. గట్టి కర్ర - మందంగా ఉన్నాయి. తాళ్ళతో రెండు తలుపులనీ ఒకటిగా కట్టి - వాటిమీదకు గెంతాను.... నువ్వేకదూ - కారు తోసింది - అట్లా చూస్తావేం?"

ఎవర్నో అన్నట్లు, వెనక్కి తిరిగి చూసింది అలిమేలు. తననే అంటూంట. ఏమనాలి? ఏమీ మాట్లాడలేదు. కండ్లకి జోడు లేదు. కళ్ళు చిన్నవిగా, లోపలగా ఉన్నట్లున్నాయి. క్రాపింగు నుదుటిమీద పడింది- చొక్కా తడిసింది. నెత్తిన కప్పిన తువ్వాలుతీసి నడుంకి బిగించాడు. ఆ తువ్వాలు తనకిమ్మని సంజ్ఞచేసింది ఇచ్చాడు. బాగా పిండింది. నీళ్ళు వొదిలేటట్లు కొమ్మల కేసికొట్టి అతని చేతి కందిచ్చింది.

"ఏం - అప్పుడు - చూస్తూ చూస్తుండగా, నీళ్ళల్లో తేలిపోతూ, కిందకి పడవలా జారుతూ వొచ్చేశాయి. ఏదో కంపకో, రుప్పకో తగులుకుని నిలిచిపోయింది. ఇరుక్కు పోయింది. అప్పుడు మొదలెట్టింది భయం.

.... అన్నీ ముళ్లు కదుపుదామంటే. ఆ కంపనే పట్టుకు కూర్చోవాలి. కేకలెట్టాను. అందులో ఏ పామో కరిస్తే - చస్తాను. అరుపులు, ఏడుపులు"

"నాలాగ భగవంతుణ్ణి తల్చుకోలేక పోయ్యారూ?"

"చావు రాసుంటే భగవంతుడు కూడా తప్పించలేడుగా. ప్రాణం రక్షించుకొనే సమయంలో నాకెవ్వరూ జ్ఞాపకం రాలేదు - ఆవిడ, నాన్న, అమ్మ, నౌకర్లు - నాకు నేనే- ఆలోచనల్లేదు - బుర్రలేదు - ఊ భయం, ఏడుపు, అనుకో.... అమ్మో చచ్చాను."

అని మోచెయ్యి పట్టుగుని బాధపడుతున్నాడు సదాశివం.

"ఏమిటది?"

"ముళ్ళు – అన్నీ ముళ్లే – చస్తాను…" అలివేలు రవికకి బిగించిన పిన్ను – కాస్త పక్కగా తిరిగి, బైటకితీసి అతని మోచెయ్యి దగ్గరగా లాక్కుని, ముల్లుని కెలుకుతోంది. 'బాబోయ్" "అమ్మోయ్" అంటూనే ఉన్నాడు అతను. మెల్లగా బైటకి లాగింది. చీకిపోయిన ముల్లుని.

"వొద్దు – ఆ బాధకంటె ఈ బాధ ఎక్కువగా ఉంది, వొద్దు."

"ఫరవాలేదు."

"ఇదిగో" భుజం చూపించాడు – చొక్కా మెడ కిందికి తోసి, బుజాన ఉన్న ముల్లుకోసం వేళ్ళతో తడుముతోంది అలివేలు. దొరికింది పిన్నుతో కెలికుతోంది. అతను పెద్ద కేకపెట్టి ఆమెమీద వొరిగిపోయి గట్టిగా నడుంబిగించి పట్టుకున్నాడు. ఆమె స్తనాలు అతని వక్షం ఎడమ భాగానికి తగుల్తున్నాయి – తడిగా, వేడిగా … అల్లాగే ఉండిపొయ్యాడు.

కదలడేమిటి? బుజం పట్టుకుని వూపి దూరంగా కూర్చోపెట్టింది.

"వొదలకు – నన్నొదలకు – వొదిలావంటే చస్తాను. భయంగా ఉంది" అని మళ్ళా ఆమెని గట్టిగా పట్టుకుని, చేతులతో ఆమె శరీరాన్ని నిమురుతూ, దేనికోసమో వెదుకుతున్నట్లు ప్రతి అవయవాన్నీ స్పర్శిస్తున్నాడు. ఆమె కిదంతా వింతగా ఉంది, ఎల్లాగో ఉందబ్బా. చక్కిలి గింతగా ఉంది – ఇదేమిటి, పొయ్యేకాలం – ఇట్లా చేస్తాడు?

అతని క్రాపింగ్‌కి, బట్టలకి ఏదో బురద – మడ్డి – తనకి రాసేస్తున్నాడు. నుదురు స్తనాల మధ్యగా ఆనించి పొడుస్తాడేమిటి? పెదవులతో చర్మం పట్టుకుంటున్నాడు – ఇదేం మనిషి – రోతగా ఉంది. తనకి తెలీకుండా అతని తలలో వేళ్ళు పెట్టి తడుముతూ, మడ్డిని తొలగిస్తోంది. ఇంకా గట్టిగా నడుం బిగించి వేస్తున్నాడు – అబ్బ – ఎంత బరువో మొగాడు! తోసేస్తే కింద నీళ్ళలో పడతాడు. ఇద్దరూ పడతారు. ఎట్లా. జుట్టు వేళ్ళల్లో బిగించి, తల పైకెత్తింది. అమ్మో అంటూ లేచాడు – కళ్ళు తెరవడు – మైకంలో ఉన్నాడా? తాగాడా? చస్తాడా ఏమిటి? తను చంపేసిందంటారా ఏమిటీ కర్మ – ఏమిటి చెయ్యడం? చుట్టూ చూసింది. అన్ని వైపులా గుడుగుడమని ప్రవహిస్తూ నీళ్ళు. ఆకాశంలో శవంపై కప్పినగుడ్డలా మబ్బులు. అమ్మో, బొడ్డుపైన పళ్ళు తగుల్తున్నాయి. జుట్టట్టుగుని తల పైకి లేవదీసి గట్టిగా లెంపకాయ కొట్టింది – పూనకంవోళ్ళని కొట్టడం తను చూసింది.

కళ్ళు తెరిచాడు. తేరిబారి చూశాడు.

"నువ్వు, నువ్వా కొట్టింది? నువ్వే?"

"తెలివిగా వున్నారో లేరోనని."

నవ్వింది అలివేలు.

"నాకేం తెలీదు. భయంగా ఉంది. మనిషి కావాలి. నువ్వు కావాలి. నీవొళ్ళు భలే వేడి – నిప్పులా – చలిమంటలా – మెత్తగా, గట్టిగా రబ్బరు బంతిలా…."

ఇంకా చెబుతూండగానే రెండో లెంపమీద మరో దెబ్బవేసింది.

'అబ్బ!' అని అదిరిపడ్డాడు.

అతనికి కోపం వచ్చేసింది.

"ఎందుకట్లా కొట్టావు –"

"మెలుకువగా ఉన్నారేమోనని."

"ఛ, ఛ - కొడతావూ - తోసేస్తే నీళ్ళలో పడి చస్తావు."

"నాకేం భయంలేదు - మీకే భయం. నే నీళ్ళలో పడితే, మీరు ఒంటరిగా ఉండగలరూ - నా ఎనకే దూకుతారు."

"నిజమే - వొంటిగా ఉండలేను-"

అని మళ్ళా ఆమె వక్షంలో మొహం దాచి, శరీరం స్పర్శిస్తూ, గట్టిగా కౌగిలించుకున్నాడు.

"వొదలద్దు - నీ కేది కావాలంటే అదిస్తా - మేడా - కారా - నగలా - నీ ఒళ్ళు ఎంత బాగుందో నువ్వెరగవులే - ఒక పెద్ద శిథిలమైన కోట మధ్యలో తలదాచుకున్నట్లుంది. నీ చేతులు, కాళ్ళు పారావాళ్ళు. నీ రొమ్ములు కత్తులు - నీ జుట్లు వల. నీ కళ్ళా, శత్రువులజాడ తెలుసుకునేందుకు కోట గోడలో కంతలు-"

"ఇయ్యేం పనులు - మంచి బుద్ధులే."

అని దూరంగా జరిగి పట్టు ఒదిలించుకోవాలని పెనుగులాడుతూంది అలిమేలు.

జుట్టుపీకింది. మొట్టికాయలు మొట్టింది -

'బాబోయ్' అని లేచాడు -

చేతికి తగిలిన చందనపుబొమ్మ పైకి లాగాడు.

"బుగ్గకి పొడుచుకుంది - నీ మొల్లోది - ఇదేమిటి?"

"ఎంకటేశ్వరస్వామి బొమ్మ - మొల్లోదాచా - బాగా అయింది - మరి లేఁపంటే అయ్యేం పోకడలు?"

బొమ్మ లాక్కుంది.

"ఎందుకా బొమ్మ?"

"ఉండాలి. దేవుడు."

సదాశివరావు బిగ్గరగా నవ్వుతున్నాడు. మూఢభక్తి కాబోలు. కాని నవ్వు క్షణంలో నిల్చిపోయింది. నీళ్ళు 'కసకస' మంటూ పాదాలకి తగిలేటంత పైగా వొచ్చేశాయి. పెద్ద కేకతో ఆమెను గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

"అమ్మో" అంది అలిమేలు.

"ఇంక చావడమే. నీళ్ళు పైకొచ్చేస్తున్నాయి ఎట్లా?"

బిక్కమొగం పెట్టి ఏడుస్తోంది. చెట్టు పైకిచూశారు. పైకొమ్మ అయిదారడుగులదాకా, సాఫీగా, తిన్నగా - ఎక్కడా పట్టులేకుండా పైకి లేచి ఆపైన ఒంకర తిరిగి సన్నగా ఒంగిపోయింది. ఆ ఐదారడుగులూ పైకి వెళ్ళడం ఎట్లా?

ఒకరి మొహాలు ఒకరు చూసుకున్నారు. మేఘాలు కూడా తలలు కొట్టుకొని ఏడుస్తున్నట్లు ఒకసారి గర్జించి - బురద కన్నీటిధార వర్షంగా వారి నెత్తిన అదతరిస్తున్నాయి.

అతని కళ్ళల్లో మృత్యువంటే భయం ఎట్లాంటిదో చూసింది. కాసేపు మూసుకుపోయి, ఆ మూతలో కాస్త తెరచుకుని నల్ల కొలికలో తెల్ల పాప, నల్లటడివి మధ్యలో సెలయేరులో ఎగిరిపడిన చేపలా తళుక్కుమని, మళ్ళీ చీకటిలో కరిగిపోయిన,

'భయం' అనే గుడ్డుని చూసి ఇదివరకెన్నడూ ఎరగని జాలితో అతని తలలాక్కుని, తన వక్షంమీద ఆనించుకొని ఏడ్చేస్తోంది అలిమేలు. అంతటా తడి – నీరు – మచ్చె – ఒకరిలో ఒకరు దాక్కుని, కలిసి పొడిచేసుకున్న ఆ కాస్త చోటుతప్ప – అక్కడే జీవం లంగరు వేసుకున్నట్లు, కాసేపు ఊపిరి సలుపుతోంది – తడిలోంచి, నీటిలోంచి, అగ్నిపుట్టించినట్లు – రెండు ప్రాణులు ఒక్క శరీరాన్ని నిలబెట్టినట్లు – ఆమె మోకాళ్ళమీద అతని పాదాలు – ఆమె రొమ్ములమీద అతని మోకాళ్ళు – ఆమె భుజాలపైన అతని తొడలు – ఎక్కడికో పైకి పారిపోతున్నాయి. జలగల్లా పట్టుకుని, ఆకాశంలో తొర్రని వెదుకుతూ – చేతులు ఆమె నెత్తిన పెట్టాడు – పాదాలు భుజాలపైన – నిలబడ్డాడు – ఆ ఒంగిన కొమ్మ మొదలు చేతికి చిక్కింది. పట్టుకున్నాడు – కాళ్ళు పైకి లాక్కుని, ఆ పై కొమ్మమధ్య కూలబడి, గట్టిగా పట్టుకుని, ముక్కుతూ, మూల్గుతూ సజీవంగా ఉన్నాడు సదాశివరావు.

ఆలిమేలు ఏడ్పు మానేసింది. ఏడవడం సాధ్యం కావడంలేదు. పైకి చూసింది. పీడ విరగడైనాడు, సక్కంగా – మారాజు బ్రతికాడు. అమ్మయ్య ఊపిరి వొస్తోంది. తొక్కి, నలిపివేసి చంపేశాడు – నీళ్ళు పైకిరానీ, ఎంతవరకొస్తాయ్యో చూస్తాను. చస్తాను, అంతేగందా – ఆడిచేతుల్లో, కాళ్ళకిందపడి చావడంకంటే, గంగపాలవడం మంచిది. ధీమాగా కూర్చుంది.

"రా, రా, పైకి, రా" అంటున్నాడు పై నుండి.

రానన్నట్లు కిందికి చూస్తూ తల వూపడం అతనికి కనపడ్డంలేదు.

"భయమేస్తోంది. ఇదిగో – నా కాలట్టుగో."

"నే రాను."

"కోపమా?"

"ఏడుపు."

నవ్వాడు సదాశివరావు. ఏమిటో అర్థం లేని సంభాషణ. తను అడ్డంగా ఉండడం మూలాన వర్షం ఆమెమీద పడుతున్నట్లు లేదు. జుట్టు విడదీసి దులుపుకుంటోంది.

"ఇదిగో – తీసుకో."

"పైకి చూసింది. చేతులో ఏదో ఉంది కనబడ్డంలేదు.

"నుంచో – రాకపోతే, నేనే దిగుతాను."

"ఒద్దు. ఇద్దరం పడి చస్తాం."

"ఇద్దరం చస్తే భయంలేదు."

కాళ్ళు ఆమె భుజాలకి తగులుతున్నాయి.

"తీసుకో."

కాళ్ళ వేళ్ళలో ఏదో ఉంది. తీసింది. తడిసిన రూపాయిల నోట్లు. తనకంత కోపం ఉన్నట్లు తెలుసుకుని ఆశ్చర్యపడింది అలిమేలు. ఆ నోట్లు తీసుకుని ముక్కలు ముక్కలుగా చించి నీళ్ళల్లో పారేసింది.

"చాలా - ఇవిగో - ఇంకా ఉన్నాయి. దిగుతున్నా" అంటూనే కిందికి దిగాడు సదాశివరావు. ఆమె పక్కగా తొలిగి కొమ్మని పట్టుకుని నుంచుంది. వర్షం నిలిచింది. కింద నది రొద ఎక్కువైంది. నీళ్ళు వేగంగా కదిలిపోతున్నాయి. హెచ్చిన వేగంతో రొద పెరిగింది. ఏవేవో చప్పుళ్ళు. తాటాకులు కాలినట్లు. డబ్బాలు డీకొన్నట్లు, దూలాలు విరిగి పడ్డట్లు. తన ఇంటికప్పు కూలిపోవడం చూసింది అలిమేలు. గోడ విరిగి, కరిగి జారి పోయింది. ఇంటి భాగాలు నీళ్ళల్లో పోతున్నాయి - అటు కేసి, నది కేసి దూరంగా, ఇంకా దూరంగా చీకట్లోకి. భయంతో వొణికిపోతూ కూలబడి ఆమె తొడలు పట్టుకుని కూర్చున్నాడు. ఆమె వొంటిమీద మిగిలిన చీర చాలా భాగం వూడేపోయింది. ఒక చేత్తో ఆమె స్థనాలు కప్పుకుంది. రెండో దానితో అతని పట్టు విదిలిస్తోంది. మరికొన్ని నోట్లిచ్చాడు. తీసుకొని చించి, నోట్లో నమిలి, నీళ్ళల్లోకి వూసింది.

"అదేమిటి-?"

"ఉమ్ము."

"ఛీ, ఛీ - డబ్బు పారేశావా - ఏం ఇదిగా ఉంది. ఎవరవనుకున్నావు?"

"చచ్చినదాన్నను కున్నాను."

"డబ్బు చేదా?"

"విషం."

అతని భుజంపైన పాదాలానించి, లేచి నిలబడి పై కొమ్మలోకి ఎగబాకి, మధ్య తొర్రలో కూలబడింది..

"నన్నొదిలేసి పోతావా?"

"నువ్వొదిలెయ్యాలా?"

ఆశ్చర్యపడ్డాడు. భయంవల్ల కోపం ప్రకటించలేకపోతున్నాడు. అది కోపం కూడా కాదు - అదొక ఉన్మాదం - ప్రాణి మరో ప్రాణిని వెదుక్కుని, నిలబడేందుకు చేస్తున్న ఆరాటం అని కూడా అతనికి తెలియదు. ఆమె కావాలి - ఆ క్షణాన అతను పొందిన అనుభవం - అదొక ప్రశాంతత, ప్రకృతి గుండెల్లో జొరబడి తను నాడై కొట్టుకుంటున్నట్లు- ఇదివర కెన్నడూ ఎరగడు. దానికి స్వరూపం లేదు - అది కామం కాదు, వాంఛ కాదు, సృష్టి రహస్యం తనలో వుంచుకొని దానిలో ఐక్యత పొంది సజీవుడైనట్లు - ఏమో - కావాలి. ఇంకా కావాలి - లేకపోతే చచ్చిపోతాడు - ఆ కౌగిలింపుతో చావడం ఎంతో అవసరంగా తోచింది. అతని వొళ్ళు తడిమంటలాగుంది. ఆమె పొడినీరుగా - ఏమో - అర్థంలేని ఆలోచనలు.

"వొస్తున్నా - పైకి" అన్నాడు.

అతని కంఠమే మారిపోయింది. నది రొదలా వినిపించింది. ఏవో అరుపులు, ధ్వనులు - భ్రమా, నిజంగానా? మేఘాలు విడిపోతున్నాయి. తొందరగా కదిలి మధ్యలో నిర్మలమైన ఆకాశం పచ్చటి గాజు పెంకులా, పధ్యం పుచ్చుగున్న చందమామ వెలుగులో మెరుస్తోంది. నీరసమైన చెట్టు నీడలు నల్లగా నీళ్ళల్లో పడికొట్టుకుపోతున్నాయి. ఆ చందమామ చప్పగా ఉంది - కాని అదొక వెలుగులా, శరీరానికి వెచ్చగా తగిలినట్లని

పించింది అతనికీ. ఇంక దిగిపోతోంది చందమామ – వెలుగు పిలుపు వినిపించుకొని నల్ల మేఘాలు, వొంటిమీద కాల్చి వాత పెట్టినట్లు అంచులమీద వెలుగునీడ మోసుగుపోతున్నాయి. పైకిచూశాడు. ఆ వెలుగులో ఆమె మొహం మీద నీడలు పడుతున్నాయి. అది నోరు, అది ముక్కు రంధ్రం, వొంపు కాబోలు – స్థనాల పైన సన్నటి కాంతికి, కింద వికృతంగా నీడలు సాగుతున్నాయి. జుట్టు భుజాల మీద పడేసుకుంది. అది నడుం వొంపు – నునుపుతో, గుండ్రంగా మెరిసిపోతున్నాయి తొడలు – లేచి నిలబడ్డాడు – ఆమె రెండు పాదాలు తన మొహం మీదికి లాక్కుని, తల ఆమె వొడిలో దాస్తున్నాడు.

ఏదో చప్పుడు. త్రుళ్ళిపడ్డాడు. దూలాల మోత. మనిషి అరుపు – పెద్ద పెద్ద కేకలు – దూరంగా – నలుదిక్కులా పరకాయించి చూశాడు.

"ఏమిటది – అరుపు – వినబడుతోందా?"

సమాధానం లేదు.

"నిన్నే."

ఆమె మిగిలిన చీరని నడుం చుట్టూ బిగించుకుంటోంది. ఆమెకి అతన్ని చూస్తే జాలి పుడుతోంది. పాపం – బ్రతికాడు – భలే కౌగిలించుకుంటాడు. తనకీ అదో లాగుంది. మనిషి తాకిడి కావాలి. చలి, భయం, బాధ. మొగాడి వొళ్ళు భలే ఉంటుంది – ఆ బుజాలు, కండలు – ఆ కంఠం, చేతలు, వెచ్చగా, తడిగా, వేడి రక్తం – నది వొడ్డున నల్లటి మనుషుల కండలు కదలిక జ్ఞప్తి కొస్తోంది. చెయ్యి పెట్టి తాకాలనుంది. మోటుగా ఉంటుంది. మోటుతనం తనకి గిట్టదు కాని అదే కావాలనుంటుంది ఎందుకో, ఆయనంటే రోత – గిట్టదు. కాని ఆ శరీరం అల్లా తాకితే హాయిగా ఉంటుంది. ఆ తలలో వేళ్ళు పెట్టి, వెంట్రులకని పీడించి, లెంప పగలెయ్యాల నుంటుంది – ఇదంతా ఏమిటో. వెంకటేశ్వర్లు జ్ఞప్తికొచ్చాడు – పెద్దోడే – ఆడి వొళ్ళు ఈసారి బాగా తాకిచూడాలి. ఇంతైనాక–తనకేం భయం? ఏదో ఇదంతా బ్రతికి బైట పడింతర్వాత గదా – ఈలోగా ఈయెనెట్లా – ఏదో చేసేలాగున్నాడు – ఇదేంకర్మ – అప్పుడు, అక్కడ, ఎవరు ఎవర్ని ఏం చేస్తే ఏం గాను – ఎవరిక్కావాలి – ఎవళ్ళ బ్రతుకులు వాళ్ళవి.

ఎవళ్ళకి తెలియదు. అమ్మకి తెలియదు. వెంకటేశ్వర్లుకీ తెలి –

"అలిమేలూ" అంటూ వున్న కేక విని నిలిచిపోయింది. మళ్ళా మళ్ళా 'అలిమేలూ' అనిపిలుస్తున్నా రెవరో. అవును, తన పేరే. ఎటు? ఎక్కడనుంచి? అటూ ఇటూ చూస్తోంది. నీళ్ళు కిందకి దిగిపోతున్నాయి. బాగా బాగా కిందకి – మరీ వేగంతో నదివైపు పల్లంలోకి.

ఎవళ్ళో గంగమ్మతల్లి పీక నులిమినట్లు, ఏడుస్తూ, రోదిస్తూ బాధనుండి తప్పించుకు పారిపోతున్నట్లు, ఏమీ చేతకాక కసితో అన్నింటినీ పాడుచేసి పోవడం మంచిదన్నట్లు, నీళ్ళు అందినదాన్నల్లా తోసి. త్రవ్వి, తన్ని, తన వెన్నుమీదికిలాక్కుని ఉడాయిస్తోంది. ఆ కేక అటునుంచి – అన్నీ రుప్పలు, పుంతలు, చెట్లు చేమ, డబ్బాలు, పెట్టి, దూడ, మేక, కఱ్ఱ కంప, వేగంతో తను కూర్చున్న చెట్టు మొదలు చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేసి బలికెళ్ళే

మేకపిల్లలా, పీక తెగిన కోడిలా తిరిగి తిరిగి, కొట్టుకుపోతున్నాయి. తన పేరు స్పష్టంగా వినబడుతోంది. సందేహంలేదు.

"ఎవరిది?" అని కిందనుంచి సదాశివరావు.

మళ్ళా పిలుపు "అలిమేలూ" అని.

'ఆ' అని బిగ్గరగా పలికింది. పలికింది కాని కంఠంలోంచి మాటపైకి రాలేదు. నొక్కుకుపోయి గాలిమాత్రం బైటకొచ్చింది. గొంతుకు సవరించుకుని, మరోసారి 'అ' అన్నది. కంఠంలో జీర - కత్తితో ధ్వనిని చీల్చినట్లు, దుప్పటి కప్పి పీకని నులిమినట్లు - 'ఆ' లాభంలేదు ఏదో అనాలి.

'ఉ, నేనే... ఇక్కడ' అన్నది అలిమేలు. కొన్ని ధ్వనులు, బైట పడ్డాయి. ఇంక ఫరవాలేదు. అదిగో ఆ కొండవైపునుండి ఏదో ఆకారం, తను చెట్టువైపుకి వొస్తోన్నట్లుంది. మళ్ళా 'అలిమేలూ' అని కేకలు.

"ఆ, ఇక్కడ - ఇక్కడే" అని బిగ్గరగా పలికింది.

"నోరు మూసుకో. అరవకు" అంటున్నాడు శివయ్య.

మళ్ళా, మళ్ళా 'అలిమేలూ' అన్న కేక పెద్దదవుతోంది. ఆ ఆకారం - దేనిమీదో నిలబడి - పిలుస్తున్నట్లుండి దూలాలు కాబోలు - ఏదో పడవలాగుంది. అతనే - వెంకటేశ్వర్లు పిలుపు. తన వెంకటేశ్వర్లు తబ్బిబ్బుగా లేచింది - బొడ్డుకింద చీరకొంగు బిగించింది. అమ్మయ్య. వెంకటేశ్వరస్వామి బొమ్మ భద్రంగా ఉంది.

"ఇక్కడే - ఇటు" కేకలేస్తోంది.

అది పడవలాగుంది. ఇటొస్తున్నాడు.

"ఇక్కడ - నేనే - రా, రా, ఇటు"

అంటోంది. దిగాలి - కింది కొమ్మలోకి దిగాలి. ఈ సదాశివయ్య లేచి నిలబడితే బాగుండును. భుజం మీద కాలుపెట్టి దిగొచ్చు. దిగాలి.

"ఇగో - చూడు -"

అతను తనకేసి చూడ్డంలేదు. ఎట్లా?

"వొచ్చే, వొచ్చే" అని అరుస్తున్నాడు వెంకటేశ్వర్లు. దగ్గర కొచ్చేశాడు.

"ఇటు, ఈ చెట్టుమీద" అన్నది అలిమేలు.

చెట్టు మొదట్లో దూలం పడవ తగులుకుని చప్పుడైంది. లేచినిలబడ్డాడు వెంకటేశ్వర్లు. నెత్తికి ఏదో తుమాలులాంటిది కట్టుగున్నాడు. చొక్కాలేదు. పొట్టి లాగు - వాడే-

"ఇక్కడ" అంది.

చెట్టు మొదట్లో తడుముతున్నాడు - పట్టుకోసం.

"అమ్మేదీ - నువ్వు బాగుండావా?"

"అమ్మ బాగుందిలే...."

ఏవో ధ్వనులు చేస్తున్నాడు. ముక్కుతూ, రొప్పుతూ, పట్టు చిక్కినట్లుంది. పాదం ఆనించాడు, ఒక చేత్తో కొమ్మ మొదలు పట్టుగుంటున్నాడు. ఒక చేత్తో కర్రబొమ్మ గట్టిగా పట్టుకుని, రెండో దానితో కొమ్మని కౌగలించుకొని, మెల్లగా కిందికొమ్మలోకి జారింది

అలిమేలు. శివయ్య వెన్నుమీద పాదం అనింది. ఏదో పెద్ద చప్పుడైంది. ఆదరి కిందికి చూసింది – ఏడీ? వెంకటేశ్వర్లు లేడు. 'డబ్బు' మని చప్పుడు – పడవేదీ? లట లట మంటూ దూరం పడవ కొట్టుకుపోతూంది – మనిషి లేడు – ఏదీ?

"తోసేశావా?"

అంది, సదాశివరావుకేసి కోరగా చూస్తూ.

అతనిచెయ్యి ఆమె నోటిమీద పడింది. రెండో చెయ్యి రొమ్ముమీద పెనవేస్తోంది. చేతిని కొరికింది. 'అమ్మో' అన్నాడు సదాశివరావు. తేరుకుని చూసేసరికి ఆమెలేదు. నీళ్ళల్లో చప్పుడైంది. దూకేసింది. పడిపోయింది. నీళ్ళల్లో కొట్టుకుపోతూంది. తన్నుకులాడుతోంది. జలజల కొట్టుకూంటుంది. 'అమ్మో!' 'వెంకటేశ్వర్లూ' – 'అయ్యో' అని కేకలు పెడుతోంది. అదేదో దుప్పలాగుంది. అందులో ఇరుక్కుంది. తను దూకితే–? దూకగలడా? దూకి ఏంప్రయోజనం? మొహం మోకాలు మధ్య దాచుకొని, అయిష్టంగా, కళ్ళు సగం తెరిచి ఆమె కొట్టుకుపోతూన్న దృశ్యం, తనెరగనట్టు, తనకి తెలీనట్టు చూస్తూ, గజగజ వొణికి పోతూ కూర్చున్నాడు సదాశివరావు.

ఇంక మరి కేకలు లేవు. అరుపులు లేవు. వెనక్కి మళ్ళుతున్న నీటిరొద తప్ప అంతా ప్రశాంతంగా వుంది.

గుండెలు కొట్టుకోడం లెక్కపెడుతూ కాలం తెలుసుకోలేక పోతున్నాడు.

నీళ్ళు గబగబా జారిపోతున్నాయి. వొస్తువులు, కళేబరాలు శిల్పాలల్లే బురదలో ఇరుక్కుని నిల్చిపొయ్యాయి. పల్చటి పొరలా నీరు అక్కడక్కడ పారుతోంది. పాము కూసంలా– ఆ చెట్ల మధ్య, ఈ రాళ్ళ మధ్య, దూరంగా కొండ కనబడుతోంది. దానిమీద మిగిలిన తన బంగళా నుదుటిమీద చుట్టకాల్చు మచ్చలాగు. అక్కడక్కడ బురద మరకలు. చందమామ లేడు – గాలి స్తంభించింది. ఆకాశం, పసివాడి వొంటిమీదనుంచి కప్పు తీసేసినట్టు ముడుచుకొని తన్నుకునేటందుకు వోపిక లేనట్టు, నిశ్చలంగా ఉంది. అది కాకిరెక్క – ఇది కుక్క కాలు, అది కంప, ఇవి గుడ్డపీలికలు, నాగరికత ముసుగులోంచి బైటపడగా మిగిలిన ప్రకృతి తనొక్కడే సజీవుడై ఉన్నాడు – ఉన్నాడా? కళ్ళు విప్పి చూశాడు. వొంటిని గిల్లి చూసుకున్నాడు. ఊపిరాడుతోంది. ధ్వనులు వినబడుతున్నాయి. కనబడుతున్నాయి. దూరంగా ఆ కొండపక్క ఒక దీపం. మనుషుల అలజడి అస్పష్టమైన కేకలు, ఏడ్పులు, తెప్పల మీద జనం అటూ యిటూ నదివైపున వొస్తున్నారు. అక్కడ నీరు పల్చబడింది. అటు ఎత్తు. పడవలు నిలిచిపొయ్యాయి. తను కూర్చున్న చెట్టు కింద నీరు అంత లోతు లేదు. దిగి చూడొచ్చు. ఆ మడ్డిలోకి, రొంపిలోకి ఎట్లా దిగడం? తనకింకా ధైర్యం లేదు? ఆ పిల్ల ఏమైందో? ఎక్కడో ఇరుక్కుని ఉంటుంది. వాడు, వాడేమిటి మధ్యలో – ఎందుకొచ్చినట్టు భలే సాహసం. రక్షించాలని వచ్చినట్లున్నాడు. ఏమైంది? కాలుజారిపడి పొయ్యాడా? 'నువ్వు తోసేశావా?' అన్న అలిమేలు ప్రశ్న వినబడుతోంది. తనెందుకు తోస్తాడు? తన కాలుకి వాడి చెయ్యితగిలి పట్టు సడలి పడిపోయ్యాడా? అంతేనా? తొయ్యలేదు. ఏమో. తనకేం జ్ఞాపకంలేదు. అసలు ఆ పిల్ల చెప్పేవరకూ వాడు పడ్డట్టే తెలియదు.

"తోసేశావా?" అని ఆమె ప్రశ్న కంటె, ఆ ప్రశ్న అడిగినప్పుడు ఆమె కళ్ళల్లో చూపు అతన్ని మరింత బాధిస్తోంది. నిజంగా తను తోసేసినట్లు, నమ్మేటట్లు చూసింది. కోరగా, నల్లపాప ఒక మూలగాలాగి, తన బలాన్నంతా ఆ తెల్లపాప మధ్యలో పూరించి, నల్లటి ఆకాశం మధ్యలో విరిగిన మెరుపులా, ఆక్షణము వొకజ్వాలగా ప్రజ్వరిల్లి దహించినట్లు- అబ్బ! ఆ - అబలకి, అమాయకపు పని పిల్లకి అంతటి శక్తి, బలం ఉండడం తను తట్టుకోలేకపోతున్నాడు. శరీరానికి, తెలివికి ఏం సంబంధం ఉన్నట్లు? ఆ చూపులో ఆమె నిజస్వరూపాన్ని దర్శించినట్లై సిగ్గుతో తల వొంచుకున్నాడు. కొన్ని కోట్ల కన్యలు అతని కేసి వేలు చూపి, వొక్కసారి కసరి చూసి, పురుషజాతికి ఆ క్షణాన ఏకైక ప్రతినిధిగా ఉన్న తనని, నేరస్థునిగా తీర్పు చేసి, శిక్ష విధించి అంతర్ధానమైన అశరీరశక్తిలా - అతనది మరచిపోలేదు. కళ్ళు గట్టిగా మూసుగున్నాడు సదాశివరావు.

వెన్ను విరుచుకుని లేవడానికి సిద్ధంగా ఉన్న సూర్యుడి పయనం తెలుపుతూ, బాకాలతో పాటింపుకి బయలుదేరినట్లు కిరణాల కొనలు ఆకాశాన్ని తాకి, మైల పడుతున్నట్లు, వెల వెల బోయి, నీరసించి, క్షీణించి మంచాన పడిన ప్రకృతిని బలాత్కారంగా లేపి కూచోబెడుతున్నట్లు అలిమేలు ఆఖరి చూపు అతన్ని తనలోకి నెట్టి, మరిలేవక అణగార మన్నట్లు స్తబ్ధుగా కూర్చుండిపోయాడతను - ఆ తీక్షణమైన చూపులో రొమ్ములపోటు, బుజాల వొత్తిడి, పొత్తికడుపులో - మృదువైన బింకం ఆ తొడల తొక్కిడిలో మెత్తదనం - అతన్ని ఆ చూపులోంచి పరకాయించి చూసి, తనలో తనని బంధించి ఆ చీకటి కూపంలోంచి, కోటి సూర్యుల కిరణాల పహరాగానం లేవనెత్తలేవేమో.

ప్రపంచంలో మనుషులు రెండే తెగలు - చంపేవారు, చంపలేనివారు. తాను రెండో తెగవాడు. కాని కాని - అలిమేలు ఫిర్యాదు? ఇంతకీ ఎవరూ చావందే తనకెందుకా భయం? వాడు - వాడెవడో వొచ్చాడు - ఆమెని తీసుకెడదామని - ఏమవును? చస్తేమాట. ఇద్దరు చద్దురు. ఆ ఆవాంతరం తను తప్పించాడా? చోటుకోసం తన్నుకులాడుకుని, ముగ్గురూ నీళ్ళల్లోపడి చస్తే, ఎవరు ఎవర్ని చంపినట్లు!

కళ్ళు మూతలు పడవు - కాని చూపు ఆనదు. ఇంక ఆలోచన లేదు. నత్తగుల్లలో పురుగులా మనస్సు మడతలు పడి, వొంటి అవయవాల మధ్య ముడుచుకుంది. ఎక్కడో మరో లోకంలో ధ్వనులు - మరో యుగంలో దృశ్యాలు - మనిషి రాకపూర్వం భూమిపై తిరుగాడిన ప్రాచీన జంతుజాలం కళేబరాలు, కొండరాళ్ళు మధ్య ఇరుక్కుని, కోటి సంవత్సరాలకి కొండ పగిలి మధ్య జాడ మిగిల్చినట్లు ఏవేవో కనబడతాయి. దూరంగా దీపాలు మనుషుల గుంపులు బృందాల ఏడ్పులు స్మశానంలో మంటలు వస్తువులు, మట్టినీరు, తడిమంటలో తెల్లగా మెరిసిన ఎముకలు అర్పుతూ పొడినీళ్ళు పడుతున్నాయి. ఆకాశములోంచి.

పక్షుల అరుపు కాదు - మనుషులు -

"దిగండి."

తల పైకెత్తిచూశారు మిగిలిన కంటితో మనుషులు. మనుషులు తనకోసం డ్రైవరు తనెరుగున్న పోలీసు, నౌకర్లు, ఇంకా ఎవరో సంచులు, కర్రలు, తళ్ళు. "దిగండి..."

దింపుతున్నారు. దేనిమీదో పడుకోబెట్టారు. ఎటో లాక్కుపోతున్నారు. వెలుగువెంటాడి, పెరిగి మూలల్లో విరిగిపోతోంది. కింద నీరు, బురద, ఆకులు, చెమ్మ బంక, మడ్డి, పెట్టి, కుక్కతోక, మేక కాలు, గంపకింద కోళ్ళు అది సూర్యకిరణం, కంటిరెప్ప కింద రెప్పకింద తారట్లాడుతున్నది. ఆమె కంటిలో చివరిచూపు – వేళ్ళతో రెప్ప లోనికినెట్టి, క్షణం చూశాడు. అదిగో ఒకగుంపు మధ్యలో ఎవరివో కాళ్ళు ఎవరివో చేతులు చుట్టూ మనుషులు.

"చచ్చింది పాపం –"

ఎవరో అంటున్నారు ఎవరో.

చేతులో కర్రబొమ్మ

వెంకటేశ్వరస్వామి కర్రబొమ్మ చేతిలో

ఉండిపోయింది. ఎవ్వరో అంటున్నారు.

'అదే – అలిమేలు'.

'ఆడికేం – అదుగో ఆ సైకిల్ కొట్టువాడు – వెంకన్న' 'అమ్మ కొంపలో లేదుగా. సంత కెళ్ళింది' "దానికేం" "ఇదీ' ఒకర్తె' "పాపం – చచ్చింది."

మరి... ఈనకేం – ఆమె ముందుగానే... "సువర్ణమ్మగారు పదిలంగానే ఉన్నారు. ఇంటికి వచ్చేశారు.

లేచి కూర్చున్నాడు సదాశివరావు. గుంపుదూరమై పోయింది. ఆ నిక్కరేసుకున్న వాడేనా వెంకటేశ్వర్లు! బాగానే ఉన్నాడే.

సముద్రంపై ఒక ఆవిరి తెర ఆకాశంలోకి లేచినట్లు, అతని మనస్సులో ఒక భాగం ఎక్కడికో లేచిపోయింది. ఊపిరి సాఫీగా రావడం లేదు కాలిపోతున్న ఎడారి ఇసుకలో, ఎక్కడ పడినా కరిగిపోతానని భయపడి కిందకి పడని మంచుకణంలాగు, గుండె తటపటాయిస్తోంది.

ఆక లేస్తోంది కర్మ – ఇంటికి వొచ్చేశారు –

నీటి మేడ, తడి మంటలో కాలిపోతోంది.

చర్మం పీకిం తర్వాత ఎర్రటి మశూచి మచ్చ – కిరణం తాకిడితో కొన వూపిరితో నిలబడి తనిల్లు ఏకాంత మహాసంగ్రామంలో చావగా మిగిలి తను – కంటి నీరు పొడిగా కారుతోంది. పొడి నీటితో అతడి మంటని చల్లార్చగలడా? – చల్లార్చగలగడం వింతలలో వింత.

✡ ✡ ✡